



Zamlar artıyor sabır taşı çatlıyor!

Emekçilerin sorunların çözümüne dair AKP'den pek beklentisi yok, onun en büyük rakibi olan CHP ise "rasyonel ekonomi programını biz daha iyi uyguluyoruz" diyor. Emekçilerin ise sabrı bitiyor. Biten sabrı ve öfkeyi mücadeleye çağırarak gerek.

Bu sayfalarda son aylarda işaret ettiğimiz iki önemli dönemeç, metaldeki TİS ve asgari ücret görüşmeleri emekçileri doğrudan etkileyecek. Bu görüşmeler sendika bürokrasisiyle hükümet ve patronlar arasındaki pazarlığa kalırsa emekçiler için hayırlı bir

sonuç çıkmaz. Ancak bu görüşmeleri masalardan çıkarıp bir seferberliğe dönüştürebilsek; o zaman emekçiler kazanır. O yüzden, en ufak bir ücret talebinden demokratik istemlerimize kadar birlik ve seferberlik parolamız olmalı. ●● S.3

Birleşik saldırılara karşı mücadeleler sürüyor

Türkiye'nin farklı illerinde ve sektörlerinde işçiler düşük ücretler, güvencesiz koşullar ve sendikal hakların tanınmaması karşısında mücadele ediyor. Öne çıkan talepler bütün işyerlerinde aynı. ●● S.4

MESS Grup Toplu İş Sözleşmesi yaklaşıyor!

İşçiler bu darboğazdan nasıl kurtulacak ve sıkıştıkları bu cendereden çıkış yolu nerede? İlk elden mücadelelerin parçalılığını aşması ve ortak bir mücadele programı etrafında bir araya gelmesi gerektiğini söylemeliyiz. ●● S.3

Güvenceli esneklik: yeni saldırı paketi

İktidarın, yoksullaştırma ve güvencesizleştirme politikasını hedefe alan bir acil eylem programına ihtiyacımız var! Bunun için işyerlerinde taban örgütlenmesinin ve işçilerin ortak eylemlerinin koşullarını yaratmak gerekiyor. ●● S.4

İktidarın yıpratma savaşı...

İçinde bulunduğumuz antidemokratik ortam, zamanında gerekli emek ittifakı örgütlülüğü sağlanamadığı, birleşik ve kitlesel seferberlik ortaya konulamadığı için oluştu. Emekçiler ve ezilenler için mevcut cendereden sınıf seferberliği dışında bir başka çıkış yok. ●● S.5

Suriye'de düğümlenen süreç

Şimdiye dek çeşitli dko ve stk temsilcilerini, kayıp yakınlarını dinlemiş olan komisyonun olağan koşullarda, gerekli yasal düzenlemelere dair bir hazırlık yapması ve bunu meclisin gündemine taşıması gerekiyor. Bu gerçekleşecek mi göreceğiz. Suriye'deki düğüm, Ankara'daki yolu tikiyor gibi. ●● S.5

Fransa'da kemer sıkma uygulamalarına karşı, İtalya'da Filistin'e destek için genel grev

Küresel emperyalizmin desteklediği Siyonizmin suçlarını durdurmak ve işgalci İsrail Devleti ile ticari, diplomatik ve askeri tüm ilişkilerin kesilmesini talep etmek, dünya halkları için acil bir görev. ●● S.6

Patriyarka ve rejim el ele

Kapitalist patriyarka, ucuz kadın emeğine dayanıyor. Ev içi görünmeyen emek, kadınların düşük ücretli işlere sıkıştırılması ve güvencesizleştirilmesi, sermayenin çıkarlarıyla doğrudan bağlantılı. İktidarın "aileyi koruma" bahanesiyle kadınları eve kapatmaya çalışması, aslında sermayeye daha ucuz işgücü ve daha fazla denetim sağlamak başka bir şey değil. Bu nedenle kadına yönelik her türlü şiddet politiktir! ●● S.8

Mısır'ı gösterip AKP'ye razı etmek!



Oktay Benol

oktay.benol@gazetenisani.net

Mercek

ücretle, emekli aylığıyla ayın sonunu getirebiliyor musunuz? Çarşıya pazara çıktığınızda istediklerinizi, istediğiniz miktarda

Ama böyle bir hesap iktidarın işine gelmiyor. Muhalefetteyken çay-simit hesabı yapan iktidar haklı olarak alım gücünün dü-

şüklüğünden yakınan emekçi halkın önüne sürekli oranlar koyuyor:

"2002 yılında net asgari ücret 184 liraydı. 2025 itibarıyla 22 bin 104 lira düzeyinde oldu. Nominal olarak 119 kat, reel olarak da 242 artış sağlanmış durumda. 2002'de 127 dolardan bu yıl başında 630 dolara, euro bazında da 144 euro iken 605 euro'ya yükselmiş durumda." ●● S.2

İDP'nin 2025 yaz okulu gerçekleşti ●● S.2

Rejimin rehin alma politikaları ●● S.5

Akbelen direnişi ve "işgal yasası" ●● S.7

Çaresizliğe mahkûm değiliz ●● S.7

Üniversitelerde kayyum rejimi ve OVP kısıpacı ●● S.7



İDP'nin 2025 yaz okulu gerçekleşti

NİSAN HABER

İşçi Demokrasisi Partisi 2025 yılı yaz okulunu “Devrimci parti ve örgütlenme sorunları” gündemiyle gerçekleştirdi. İDP her yıl farklı temalarla örgütlediği yaz okulları gerçekleştiriyor. Bu yılki yaz okulunda da farklı sektörlerden katılımcıların dahil olduğu atölyelerde devrimci partinin işlevi, yapısı, programı gibi temel tartışmalar yapıldı.

Açılış etkinliğinde devrimci Marksist gelenek içerisinde devrimci parti kuramının tarihsel gelişim seyri ve temel ilkeleri üzerine bir sunum gerçekleştirildi. Dört temel oturum olarak planlanan kampın ilk gündemi devrimci parti ve program anlayışı üzerine oldu. Bu kısımda reformizmin tarihsel kökenleri ve bugünkü yansımaları tartışıldı. Reformizmin kapitalizme dair ilerlemeci ve iyimser yaklaşımıyla onun ancak bir devrimle yıkılabileceğini ifade eden devrimci yaklaşım kıyaslandı.

Kampın ana teması çerçevesinde gerçekleştirilen diğer iki oturum da devrimci partinin yapısı, işleyişi, kitle örgütleriyle ilişkileri gibi başlıkları içeriyordu. Bu oturumlarda demokratik merkezîyetçilik ve enternasyonalizm öne çıkan iki tema oldu. Enternasyonalizmi farklı ülkelerdeki devrimcilerle dayanışma düzeyine indirgeyen yaklaşımların eksikleri ele alındı. Buna karşın dünya partisi perspektifinin devrimci Marksizm için olmazsa olmaz bir ilke olduğu vurgulandı. Benzer şekilde,

demokratik merkezîyetçilik ilkesinin nasıl işlemesi gerektiği ve parti içi demokrasi ele alınan önemli konular arasındaydı.

Dördüncü oturum olarak planlanan toplumsal cinsiyet oturumunda feminist politika, rejimin aile yılı kampanyası, Filistin direnişinin feminizmle ilişkisi gibi temel başlıklar tartışıldı. İlk kısımda feminizmi bir kimlik mücadelesi olarak ele alan yaklaşımlar tartışıldı. Aile yılı kampanyasının ve kadına yönelik erkek şiddetinin sosyal, kültürel ve ekonomi politik temelleri, kapitalizmin patriyarkal bağlamı içinde ele alındı. Filistin başlığında Siyonizmin ve sömürgeciliğin feminizmle olan ilişkisi değerlendirildi ve feminizmin neden antiemperyalist olması gerektiği konuşuldu.

Kampta tartışmaların yapıldığı atölyeler dışında, Suriye ve Filistin’de yaşanan gelişmelerin değerlendirildiği bir panel de gerçekleştirildi. İşçilerin Uluslararası Birliği - Dördüncü Enternasyonal’in (İUB-DE) bu alandaki politikaları ve faaliyetleri aktarıldı. Filistinli, Lübnanlı ve İspanyalı devrimcilerin söz aldığı etkinlik, enternasyonalizmin pratikte nasıl olması gerektiğine dair örnekler sundu. Farklı ülkelerden deneyimler enternasyonalist bir yaklaşımla ele alındı. İDP’nin 2025 yılı yaz okulu devrimci parti anlayışının kökenlerine, onun programatik anlayışına, işleyişine ve ilkelerine dair önemli konuların ele alındığı verimli bir şekilde gerçekleşti. ●●

Sefalette Eşitlenme Planı’na karşı emek ittifakı



2026-2028 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Plan 7 Eylül tarihli Resmi Gazete’de yayımlandı. Orta Vadeli Plan’lar biz emekçilerin hayatını doğrudan etkiliyor. Burjuvaziye altın tepside sunulan bir önceki OVP’de asgari ücrete ara zammın kaldırılacağı ifade edilmiş, ücret zamlarının gerçekleşen değil, beklenen enflasyon oranında yapılmak istendiği söylenmişti.

Emekçiler tarafından “Sefaleti Yaygınlaştırma Programı” olarak okunabilecek olan yeni planda ise beklenti daha karanlık. 2025 yılı için büyüme hedefi 0,7 puan aşağı inip yüzde 3,3 olurken enflasyon hedefi de yüzde 11 artıp yüzde 28,5 oldu. 2026 için olan yüzde 9,7’lik enflasyon tahmini yüzde 16’ya yükseldi.

Emekliliği tarihe gömmeye hedefi de yeniden heybeden çıkarıldı. Daha önce emekçilerin sistemden çıkarak istemediklerini açıkça gösterdikleri Bireysel Emeklilik Sistemi, Otomatik BES ile yeniden önümüze koyuldu.

Bir önceki OVP’de emekçinin alım gücüne açık bir saldırı varken (asgari ücrete ara zammın tasfiye edilip, ücret artışlarının ülke genelinde tartışmalı TÜİK enflasyonunun dahi altında hedeflenmesi), yayımlanan OVP bu saldırıların daha karanlık bir tabloda sürdürülmek istendiğini ifade ediyor. Üstüne üstlük Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı’na bağlı Dezenformasyonla Mücadele Merkezi’nin OVP’de yer alan özelleştirme planının köprü ve otoyolların satışına dair olmadığını ifade etmek için yayımladığı bildiride dahi köprü ve otoyollardan işletme hakkı devirleri vesilesiyle özelleştirme geliri hedeflendiği kabullenildi.

NİSAN

Krizin iki yüzü

OVP bir krizin içerisinde olduğumuzu kabul ediyor. Peki, bu krizi aynı şekilde mi yaşıyoruz?

2025 yılının başında Türkiye’de otomotiv pazarının yüzde 14’e yakın daraldığı ifade ediliyordu. Buna rağmen toplam satışlardaki lüks araçların payı 7,3 puan artarak yüzde 18’e dayanmış; Mercedes, BMW ve Audi gibi araçların satışında patlama olmuştu. Eylül ayına gelindiğinde ise (10Haber’in yayımladığı bir habere göre) en ucuzu 38 milyar liradan satışa sunulan Rolls-Royce’un Türkiye bayisi dünya çapında “yılın bayisi” oldu. Haberde bayi Türkiye pazarındaki tek rakibini “yat, villa ve mücevher” satıcıları olarak tanımladı.

Madalyonun bir yüzü bu iken, biz işçi ve emekçilerin yer aldığı diğer yüzünde görünüm şu: Şu anda MESS grup sözleşmeleri süren Birleşik Metal-İş Sendikası’nın araştırmasına göre geçtiğimiz ay 4 kişilik bir ailenin sağlıklı ve dengeli beslenme maliyeti 26 bin 149 TL oldu. Yani bir asgari ücretli kira ödemese, yol masrafı olmasa, elektrik, su, doğalgaz faturası ödemese ve gıda dışında hiçbir harcama yapmasa dahi maaşı ailesinin sağlıklı beslenmesine yetmiyor. Aynı araştırma yoksulluk sınırının ise 90 bin 450 TL olduğunu söylüyor. Yani 4 kişilik ailenin 4’ü de asgari ücretle çalışsa dahi yoksul olmaktan kurtulamıyor.

Tek gösterge maaşlarımız değil, sosyal haklarımızda da benzer bir kesinti söz konusu. Pırlatadan vergi almayan hükümet, temel ihtiyaçların neredeyse tamamından ÖTV istiyor. Bu da yetmiyor, şirket vergileri silinirken emekçiye adaletsiz bir şe-

kilde vergi dilimleri dayatılıyor. Kıdem tazminatı tavanı 1975 yılında yürürlüğe giren 1927 sayılı yasa ile ilk kez asgari ücretin 7,5 katı ile sınırlandırılmasından bugüne en düşük düzeyde; şu anki kıdem tazminatı tavanı ancak iki asgari ücret yapıyor.

Türkiye’nin en büyük sorunu çok net bir biçimde karşımızda duruyor. Emekçilerin kendi ürettikleri toplumsal servetten aldıkları pay azalırken, zenginlerin aldığı pay ve emekçilerin asla yanına bile yaklaşamayacağı lüks tüketim artıyor. İşte milletçe yaşadığımız iddia edilen ekonomik kriz madalyonunun iki yüzü bu!

Çıkış nerede?

Hükümetin burjuvaziye verdiği mesaj net: “Evet, dünya büyük bir kriz içerisinde. Ama biz iktidardayken, emekçilerin alım gücüne artan şekilde el koymayı sürdüreceğiz. Bu sayede de siz lüks tüketiminizi arttırabileceksiniz. Bunu sürdürebilmek için de tartışmasız bir güce ihtiyacımız var ve elbette ki bu gücü düzen içi rakiplerimizi ezmek için de kullanacağız!”

İşte yakın dönemimizin özeti bu. Ve düzen içi hiçbir parti, hiçbir kurum ekonomideki bu adaletsizliğe karşı koyabilecek bir programa sahip değil.

Ancak buradan çıkış var! Biz emekçilerden “Kırk katır mı, kırk satır mı?” yönünde bir tercih yapmamız bekleniyor. Ancak bizi buradan kurtaracak olan yalnızca kendi kollarımız olabilir. Bugün MESS grup sözleşmesinde pazarlık halinde olan emekçilerle koşulsuz dayanışmaya geçerek, vergi dilimleri ve ücret zammı gibi mücadelelerinin OVP’de yer alan tüm saldırılara karşı birleştirilmesi için bir emek ittifakının kurulması tek çıkış yoluymuz olarak karşımızda duruyor. ●●

Mısır’ı gösterip AKP’ye razı etmek!

1. sayfadan devam

Böyle demiş Çalışma Bakanı Vedat Işıkhan. Oranlar güzel ama karın doyuruyor. Işıkhan’a sormalı: Peki, alım gücü ne oldu?

Alım gücü yerle yeksan oldu! İşçinin, emekçinin poşeti dolmaz oldu! Emeklinin aylığı kiraya bile yetmez oldu! Memurlar büyükşehirlerden kaçmak için tayin ister oldu! Peki, Çalışma Bakanı bunu bilmez mi? Bilir tabii

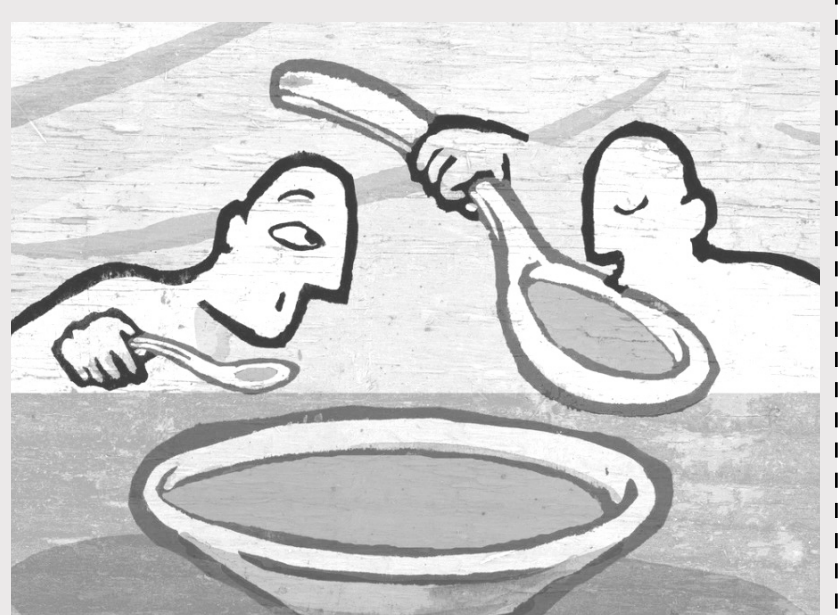
ki! O yüzden de işçiye, emekçiye Mısır’ı gösterip AKP’ye yani yoksulluğa, işsizliğe razı etmek istiyor.

Şöyle demiş: “Asgari ücrette diğer ülkelerle karşılaştırdığımızda aslında çok iyi bir noktadayız. Avrupa ülkeleriyle karşılaştırdığınızda da öyle, Afrika ya da Asya ülkeleriyle de öyle. Örneğin Mısır’da 100-110 dolar düzeyinde.”

Yani demeye getiriyor ki Bakan, “siz Türkiye’de asgari ücret düşük diyorsunuz ama ba-

kın Mısır’da 100-110 dolar olan asgari ücret Türkiye’de 630 dolar!” Yani şükredin diyor! Beterin beteri var diyor!

İşçi-emekçi tabii ki şükreder de deveyi havduyuyla yutana niye boyun eğsin? Türkiye’de yaşayan işçiler-emekçiler neden Mısır’ı örnek alsın? Kirasını Mısır’a göre mi ödüyor Türkiye’deki işçi-emekçi? Türkiye’de kazanıp Mısır’da mı harcıyor işçi-emekçi? Değil tabii ki! Minareyi çalan kılıfını uydurur derler! Uydu mu peki? Uymadı... ●●



Zamlar artıyor, sabır taşı çatlıyor!

BEKTAŞ DENERİ

Eylül ekim ayları tüm ülkede, neredeyse bütün sektörlerde sezon başlangıcıdır. Okullar açılır, tatil ve turizm dönemi sona erer, öğretmenler, memurlar işyerlerine döner, iş yoğunluğu, trafik, kalabalık artar... Her sezonun başlangıcı emekçiler için yeni masrafların planlanması, hesap kitap yapılması, harcamaların neye göre yapılacağını belirlenmesi demektir. Bir de yıl sonunda belirlenecek olan asgari ücretin (ve tabii tüm ücretlerin) ne olacağını beklemek...

Yaz aylarında “zam” ücretlere değil, yine tüketim kalemlerine geldi. İstanbul başta olmak üzere pek çok kentte şehir içi ulaşım ücretleri arttı. Mevcut tabloda İstanbul’da bir mavi kart (aylık abonman) ücreti asgari ücretin yüzde 12’sinden fazlasına ulaştı. Bu oran geçen yıl yüzde 9’dü. Ulaşım yapılan zammın dolaylı olarak bütün kalemleri etkileyeceğini söylemeye herhalde gerek yok. İstanbul’daki ulaşım zammı İBB Meclisi’nde AKP’li “muhalefet” oylarının ret oyuna rağmen yapıldı. Fakat durum CHP’li belediyelerde durum, AKP’li belediyelerde de farklı değil elbette. Belediyeleri geçelim, kamu işçilerine ve memurlara geçen aylarda yapılan zam enflasyonun bile altında kaldı.

Giyimden akaryakıt, gıdadan enerjiye kadar pek çok kalemde zamlar kapıda. Kış yaklaşırken faturaların akıbeti de aşağı yukarı belli. Hükümet New York’ta simit dağıtadursun, asgari ücretli bir aile üç öğünü sadece simit ve çayla geçirse yine geçinemiyor, yetişemiyor. Simit dağıtırken imzalanan doğalgaz anlaşması

ise vatandaşların ucuz doğalgaz kullanımından ziyade diplomatik bir hamle olarak görünüyor.

Seçim dönemlerinde seçim ekonomisi ile kesenin ağzını açan, borçları yapılandıran, ücretleri artıran hükümet ufukta seçim görünmediğinde ekonomik saldırı programını aynen uyguluyor. Ekonomide bütün gelişmeler emekçilerin aleyhine yol alıyor. Ülkeyi yöneten AKP, mevzu bahis ekonomi olunca her şeyi düzeltmeye diyor. 23 yıldır iktidarda olan bir partinin bir şeyler vaat etmeye pek yüzü olmasa gerek. Öyle ya, geçmişten bugüne kalan bir sorun varsa bile o sorun da bu parti olmalı.

Bugün emekçiler nezdinde en temel sorunların başında geçim gündemi geliyor. Kiraların artması ile derinleşen barınma krizi, ulaşım gelen zamlar, gıda enflasyonu, faturalara yansıyan artışlar ve reel olarak yükselmeyen ücretler... Bütün bunlar emekçilerin ciddi bir ekonomik darboğazda olduğunu gösteriyor.

Emekçilerin bu sorunların çözümüne dair AKP’den pek beklentisi yok, onun en büyük rakibi olan CHP ise “rasyonel ekonomi programını biz daha iyi uygulayalım” diyor. Emekçilerin ise sabrı bitiyor. Biten sabrı ve öfkeyi mücadeleye çağırarak gerek. Bu sayfalarda son aylarda işaret ettiğimiz iki önemli dönemeç, metaldeki TİS ve asgari ücret görüşmeleri emekçileri doğrudan etkileyecek. Bu görüşmeler sendika bürokrasisiyle hükümet ve patronlar arasındaki pazarlığa kalırsa emekçiler için hayırlı bir sonuç çıkmaz. Ancak bu görüşmeleri masalardan çıkarıp bir seferberliğe dönüştürebilsek; o zaman emekçiler kazanır. O yüzden, en ufak bir ücret talebinden demokratik istemlerimize kadar birlik ve seferberlik parolamız olmalı. ●●

Yeni iş arayanları bekleyen acı reçete

HALİL DENKLER

Bugün Türkiye’de iktidarın uyguladığı neoliberal politikalar, yalnızca bir ekonomik tercih değil, doğrudan bir sınıf saldırısı. “Acı reçete” denilen şeyin faturası, toplumun en zayıf kesimlerinin sırtına yükleniyor. Çalışan kesimin alım gücü hızla düşüyor. Maaşlar daha cebe girmeden eriyor; bir işçi kirasını, faturalarını, mutfak giderlerini dahi karşılarken zorlanıyor. Bu çaresizlik, emekçiyi yeni iş arayışına itiyor. Ancak karşısına çıkan tablo, umut değil daha derin bir sömürü zinciri oluyor.

Bugün birçok işçi, işe alınsa dahi önce taşeron firmaya mahkûm edilmekte. Altı ay taşeron eliyle, 6 ay da fabrika eliyle “deneme” adı altında çalıştırılan işçi, en az bir yıl boyunca asgari ücrete zincirlenmekte. Bu süreçte işçi, en ufak bir itirazında kapının önüne konulabileceğini bilerek, işverenin her türlü keyfiyetine boyun eğmek zorunda bırakılıyor.

İşçilere sözde destek için kurulan İŞKUR ise, patronlara ucuz işgücü sağlama mekanizmasına dönüştü. “İşbaşı eğitimi” adı altında işçiler aylarca günde 300 TL yevmiye karşılığında çalıştırılmakta, ne kıdem hakkı tanınmakta ne de güvenceli bir istihdam sağlanmakta. Bu uygulama, kapitalizmin “eğitim” kılıfıyla sömürüyü meşrulaştırmasından başka bir şey değil.

Ayrıca “asgari ücret” korunacak, asgari ücretten vergi kesilmeyecek denildi; fakat

uygulama bambaşka bir yüz gösteriyor. Pek çok işyeri işçiyi gerçekten asgari ücretle çalıştırmıyor; resmi bordroda düşük gösterilen ücretin yanında elden veya farklı kalemlerle verilen “birkaç binlik” ödemelerle işçinin gerçek gelirini manipüle ediyor. Bu manevra, çalışanın vergi, prim ve sosyal hak hesaplamalarında belirsizlik ve kırılmalık yaratıyor. İşçi kümülatif vergi tablosuna sokularak hem daha az net hak hem de ileride daha düşük kıdem ve emeklilik matrahı ile karşı karşıya bırakılıyor.

Bu hileler iki amaç taşıyor: Birincisi, işverene maliyetleri düşürme ve devletin denetiminden kaçma imkânı tanıyor. İkincisi, çalışanı resmi görünüm altında daha zayıf bir statüye mahkûm ederek örgütlenme ve hak talebini zorlaştırıyor. Sözde “asgari ücretten vergi kesilmeyecek” vaatleri, uygulamada vergi ve prim oyunlarıyla etkisizleştiriliyor. Sonuç ise emekçinin sosyal güvencesini çalan bir düzenin kurulması.

Bu manipülasyonlar, neoliberal iktidarın sınıfsal yönelimini açık ediyor: Siyasi söylemde “koruma” vaat edilirken, pratikte ise işçi hakları sistematik biçimde aşındırılıyor. Dolayısıyla mesele sadece düşük ücret değil, ücretin nasıl gösterildiği, hangi kalemlere gizlendiği ve bunun sosyal güvenceye dönük etkileri de bir sınıf saldırısı.

Yeni iş arayan işçiye yığınla evrak ve prosedür dayatılır.

Bunlardan biri de sağlık raporları. Görünürde iş güvenliği için istenen bu raporlar, gerçekte bu amaca hizmet etmiyor. İşçi sağlığı ve güvenliği için alınması gereken hiçbir önlem doğru düzgün alınmaz ve bu durum denetlenmezken, istenen bu sağlık raporları, işçiler tarafından potansiyel madde bağımlıları olduklarını ima eden, onları kriminalize eden bir mekanizma olarak deneyimleniyor. Ülkeyi bir narkotik üssüne çevirenlerin kendi yarattıkları bu devasa sosyal problemlerin kaynağı işçilerimiz gibi davranması da bir çeşit sınıfsal şiddettir.

Bütün bu tablo, neoliberalizmin emekçiler için ne anlama geldiğini açıkça göstermekte: güvencesizlik, taşeronlaştırma, işsizlik korkusu, düşük ücret ve hak gaspı. İşçi sınıfı, her geçen gün daha fazla örgütsüz bırakılmakta, bireysel çıkış yolları aramaya zorlanmakta. Çözüm, iktidarın Tek Adam rejimiyle kurumsallaştırdığı bu acımasız sermaye düzenine karşı işçilerin birleşik mücadelesindedir. İşçiler, yalnızca hak arayan değil, aynı zamanda yönetimde söz ve karar sahibi olan bir toplumsal düzenin kurucusu olmalıdır.

Gerçek kurtuluş, bireysel arayışlarda değil; birleşik, örgütlü ve sosyalist bir işçi mücadelesinde yatmaktadır. Ancak bu yolla, sermayenin dayattığı acı reçeteyi reddedip, insanca yaşamın kapısını aralayabiliriz. ●●

MESS Grup Toplu İş Sözleşmesi yaklaşıyor!

ENES KABLAN

Metal işkolunda on binlerce işçiyi ilgilendiren MESS (Türk Metal Sanayicileri Sendikası) Grup Toplu İş Sözleşmesi (TİS) görüşmeleri başlıyor. İlk 13 Ekim’de gerçekleşecek görüşmelerin temsilciliğini Türk Metal, Birleşik Metal-İş (BMİS) ve Özçelik-İş yapıyor. 15 Eylül’de sözleşmelerin ilk taslağını açıklayan Türk Metal ve BMİS, ilk altı ay için sırasıyla ortalama yüzde 35 ve 58,5 zam talep etti. Metal işçisinin ortalama maaşı son dönemde ikramiye ve gelir vergisi istisnası dahil net 55 bin 511 TL. Yoksulluk sınırı ise BMİS’e göre 89 bin 768 TL olmuş durumda. Ücret zammı taleplerini hesaba katınca BMİS’in teklifi metal işçisinin aylık net 84 bin 666 TL alması yönünde. Bunların yanında TİS kapsamının genişletilmesi, yüzde 15’lik vergi diliminin üzerinin işveren tarafından karşılanması, ebeveyn izni ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına yönelik düzenlemeler yapılması gibi talepler var. Özçelik-İş’in taslağı ise Türk Metal’inkinden bile geride.



Geçtiğimiz günlerde yaklaşık 600 bin kamu işçisini ve 4 milyon memuru ilgilendiren TİS görüşmeleri gerçekleşmişti. Sendikal bürokrasinin engellenemeyen ihaneti sonucunda kamu işçisine ve memurlara sefalet zammı dayatıldı. Bu gelişmeler ışığında metal işçilerini kolay bir süreç beklemiyor çünkü işçi sınıfı birbirinden olumlu/olumsuz etkileniyor ve mücadelelerinden öğreniyor. Bir yandan da işsizlik tehdidinin sanayi işçisinin elini kolunu bağlayan bir diğer etken olduğunu ve sendika bürokratlarının bir silahına dönüştüğünü belirtelim. Bu durum işçilerin kaderlerine razı olduğu, mücadele etmediği anlamına gelmiyor. Geçtiğimiz sene grev yasaklarına rağmen mücadelelerini sürdüren Hitachi, GE Grid Solutions ve Schneider Elektrik işçileri hâlâ hafızamızda. Daha güncel bir örnek olarak Omsa Metal işçileri direnerek tazminat hakkını kazandı; Hyundai Asansör işçileri “sendikadan ayrılın” telkinlerine karşı sendikalı ve toplu sözleşmeli çalışma hakkı için seferber oluyor. Önümüzdeki süreç-

te ise yeni grev yasaklamalarına hazır olunmasına ve fiili olarak bu yasakları aşacak bir örgütlenmeye ihtiyaç var.

Diğer taraftan işçiler, Türk Metal yetkilileri gibi “ayağı yere basan” bir teklif yapıldığını, bunun şartların dayatması olduğunu öne süren sendika bürokratlarıyla mücadele etmek zorunda. 2015 Metal Fırtına zamanında olduğu gibi işçilerin tabandan karşı çıkışlarının ne kadar elzem olduğunu ve diğer mücadeleleri etkileyeceğini hatırlamakta fayda var. 2026 Ocak ayında asgari ücrete ne kadar zam yapılacağı metal işçisinin çalışma koşullarındaki gelişmelerle iç içe geçmiş durumda.

Peki işçiler bu darboğazdan nasıl kurtulacak ve sıkıştıkları bu cendereden çıkış yolu nerede? İlk elden mücadelelerin parçalılığını aşması ve ortak bir mücadele programı etrafında bir araya gelmesi gerektiğini söylemeliyiz. Yukarıda saydığımız örneklerin daha fazla artması ve Orta Vadeli Program (OVP) etrafında bir araya gelen patron sınıfının topyekûn saldırılarına karşı işçi sınıfının

da mücadeleleri birleştirmesi ve topyekûn mücadele etmesi gerektiğini görüyoruz. IMF’siz IMF programı olan Şimşek programı ekonomik krizin bütün faturasını emekçi sınıfların omuzlarına yüklerken, bir yandan yeni milyarderler peyda oluyor. Buna karşı bizim programımız ise sendikalı-sendikasıız bütün işçileri kapsayan, üç konfederasyonun sayacağımız acil talepler etrafında bir araya geldiği ortak bir eylem planı etrafında şekillenmeli:

Tüm ücretler ve emekli aylıkları yoksulluk sınırı üzerine çıkarılsın!

Ücretlere ve emekli aylıklarına her üç ayda bir gerçek enflasyon oranında zam!

İşten çıkarmalar yasaklansın!

İşsizlik fonu emekçiler için kullanılsın!

Artan oranda servet vergisi alınsın!

Bu programın hayata geçmesi için ise işçi sınıfının bağımsızlığı temelinde kurulacak bir Emek İttifakı ihtiyacı şimdi her zamankinden daha belirgin bir şekilde karşımızda. ●●

Güvenceli esneklik: yeni saldırı planı

CEMRE SAVA

Güvencesizleştirme, kapitalist üretim ilişkilerinin yapısal stratejisi olarak hayatımızın tam ortasında. Neoliberalizmin 1980’lerden bu yana dünya çapında dayattığı emek politikalarının merkezinde iş güvencesinin esnetilmesi, sendikal örgütlenmenin zayıflatılması ve esnek çalışmanın norm haline getirilmesi var. Amaç hep aynı: emeği daha düşük maliyetle, daha dağınık biçimlerde çalıştırmak.

Bugün bu politikalar, “güvenceli esneklik” adı altında yeniden pazarlanıyor. Avrupa’dan başlayarak yayılan bu kavram, “teknolojiye uyum”, “dijital dönüşüm”, “çalışan refahı”, hatta kadınların istihdama katılımı gibi parlıtlı başlıklarla süsleniyor. İşsizlik ve yoksulluk sopa gibi sallanırken, esnek modeller “çözüm” diye sunuluyor; bu yolla işçiden rıza devşiriliyor.

OVP’nin emek gündemi: esnek, kuralsız, güvencesiz

Türkiye’de de sermaye örgütleri yıllardır aynı koroya katılmış durumda. TÜSİAD, TİSK, MÜSİAD, TOBB... Hepsisi işgücünü esnekleştirme “ihtiyacından” söz ediyor. Mehmet Şimşek ise 2026-2028 Orta Vadeli Program’da (OVP) bu talepleri karşılıyor: yeni nesil esnek ça-



lışma projesi, yani “güvenceli esneklik.” Sözde işgücü piyasasının dönüşen yapısına uyum sağlayacak, gerçekte ise geçici, esnek ve bireysel sözleşmeye dayalı istihdamı kurumsallaştıracak. Tam zamanlı, kadrolu, güvenceli istihdam istisna; proje bazlı, geçici ve güvencesiz istihdam norm haline getiriliyor.

Güvenceli esneklik modelinde işçinin işe alımı ve işten çıkarılması kolaylaştırılıyor; sözleşmeler, çalışma süreleri, görev tanımları ve ücretler patronun ihtiyaçlarına göre esnetiliyor. Yani doğrudan iş ve gelir güvencesine saldırıyor. Bunun sonucu ücretlerin düşmesi, iş güvencesinin zayıflaması ve işçilerin

işveren karşısında toplu pazarlık gücünün kırılması. İşçi yalnızlaşıyor, örgütsüzleşiyor. Bu sadece ekonomik sömürü değil, aynı zamanda politik bir tahakküm mekanizmasıdır.

Üstelik saldırı sadece çalışma hayatıyla sınırlı değil. Sosyal güvenlik sistemi de hedefte. Emeklilik hakkı bireysel tasarruflara indirgeniyor. “Güvenceli işin yok ama bireysel fonlarla geleceğini güvenceye alabilirsin” deniliyor. Prim ödeyemeyen milyonlarca işçi fiilen emeklilikten dışlanıyor, yoksulluk kalıcılaştırılıyor.

Zaten Türkiye’de güvencesizlik emekçilerin en yakıcı sorunu. İşçiler ve emekliler temel

yaşam maliyetlerini bile karşılayamazken, işsizlik özellikle gençler ve kadınlar arasında yüksek. Kayıtdışı istihdam ve yetersiz işçi sağlığı ve güvenliği önlemleri can güvenliğimizi tehdit ediyor. Sendikal haklar ise Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu’nun verilerine göre Türkiye’yi en kötü durumda olan 10 ülke arasına yerleştiriyor. İşte bu tabloda bir kez daha “esnekliği” gündeme getirmek, iktidarın gerçek niyetini açığa vuruyor: işçi sınıfına ve tarihsel kazanımlarımıza yeni saldırılar örgütlemek, fiili saldırılara yasal kılıf bulmak. OVP’nin içine açıkça yazılan güvenceli esneklik, iktidarın sermayeye alan

açmak için işçi sınıfını daha da kuşatma kararlılığını gösteriyor. Onların “güvencesi”, İşsizlik Sigortası Fonu gibi kamusal kaynakları patronların hizmetine açmak. Yani işçiden alınamı işçiye değil, sermayeye aktarmak.

Peki ya orta vadeli mücadele programı?

Bu tablo karşısında ne yapmalı? Bugün birçok işyerinde düşük ücrete, esnek ve güvencesiz çalışmaya, sendikasızlaştırmaya karşı parçalı direnişler sürüyor. Bu direnişler yol gösterici, ama tek başına yetmiyor. Hep sordüğümüz asıl soru şu: Bu mücadeleler neden hâlâ iktidarın ve sermayenin topyekûn saldırısına karşı birleşik bir mücadeleye dönüşmüyor?

İktidar ve sermaye OVP ile orta vadeli saldırı planlarını ortaya koymuş durumda. Peki işçi sınıfının orta vadeli mücadele programı ve planı ne? İktidarın, OVP’nin bütününde de bir kez daha açığa çıkan yoksullaştırma ve güvencesizleştirme politikasını hedefe alan bir acil eylem programına ihtiyacımız var! Bunun için işyerlerinde taban örgütlenmesinin ve işçilerin acil talepler etrafında ortak eylemlerinin koşullarını yaratmak gerekiyor. Sendika bürokrasilerine rağmen birleşik sendikal mücadelenin olanaklarını zorlamak gerekiyor! ●●

Birleşik saldırılara karşı mücadeleler sürüyor

NİSAN HABER

Türkiye’nin farklı illerinde ve sektörlerinde işçiler düşük ücretler, güvencesiz koşullar ve sendikal hakların tanınmaması karşısında mücadele ediyor. Öne çıkan talepler bütün işyerlerinde aynı: sendikalaşma hakkı önündeki engellerin kaldırılması, toplu iş sözleşmelerinin yapılması, ücretlerin enflasyon karşısında korunarak insanca yaşamaya yetecek seviyeye çıkarılması ve işçi sağlığı ile iş güvenliği önlemlerinin etkin biçimde uygulanması.

İzmir Kemalpaşa’daki Temel Conta işçileri, 2023’te Petrol-İş Sendikası’na üye olarak çoğunluk tespiti için Bakanlığa başvurmuştu. Patronun itirazlarına rağmen sendikanın yetkisi kesinleşti. Ancak patronun toplu sözleşme sürecinde masaya oturmaması üzerine işçiler 10 Aralık 2024’te greve çıktı. İşçilerin greve gitmesinde patronun herkesi asgari ücrete mahkûm etmesi, gerekli güvenlik önlemlerinin kaldırılması, bakanlık desteğiyle hava filtresi gibi mevcut tedbirlerin dahi ortadan kaldırılması ve patronun baskıcı, zaman zaman şiddetle varan tutumları etkili oldu. Grevde 300 gün geride bıraktı.

Kocaeli’de Gübretaş’ta 21 Ocak’ta başlayan toplu sözleşme görüşmelerinde işverenin yüzde 30 zam teklifi kabul edilmedi. 3



Temmuz’da yaklaşık 240 Petrol-İş üyesi greve çıktı. İşçiler sefalet zammına karşı mücadeleye devam ediyor.

İzmir’deki TPI Kompozit işçileri 13 Mayıs’ta greve çıktı. Petrol-İş İzmir Şubesi’nin yürüttüğü toplu iş sözleşmesi görüşmeleri patronun yüzde 30’luk teklifinde ısrar etmesiyle çıkmaza girince grev kararı alındı. 11 Ağustos’ta şirket iflas başvurusu yaptıktan sonra XCS Composites L.L.C.-FZ adlı bir şirkete devredildi. İşçiler grev ve toplu iş sözleşmesi haklarının çiğnenmemesi için belirsizliğin giderilmesini istiyor.

Amasya Merzifon’da GM Teknik Cam fabrikasında çalışan Kristal-İş üyesi işçiler, 17 Temmuz 2025’te greve başladı. Patron, ücret ve sosyal haklara ilişkin talepleri reddetti. Bunun üzerine üretim durduruldu. İşçiler, açlık sınırındaki ücretlere karşı güvenceli bir iş ve insanca bir çalışma ortamı için mücadele ediyor.

Sakarya Hendek’te bulunan SAG Hidrolik’te 114 işçi, ağustos ayında Birleşik Metal-İş’e üye oldu. 18 Ağustos’ta sendikanın yetkisi bakanlık tarafından onaylandı. Kısa süre içinde üç öncü işçi Kod 46 gerekçesiyle işten çıkarıldı. Fabrikada telefon yasağı ve bölüm geçiş kısıtlamalarıyla baskılar artırıldı. İşçiler, bu koşullar altında fabrika önünde



direnişe geçti. İşçiler işten atılanların geri alınmasını ve sendika ile masaya oturulmasını talep ediyor.

Hyundai Asansör işçileri, üç yıl süren hukuk sürecinin ardından sendikal yetkiyi kazandı. Ancak toplu sözleşme görüşmelerinde işveren, 2026’ya kadar zam yapılmamasını ve sonrasında ücretlerin sadece asgari ücret oranında artırılmasını önerdi. İş-

çiler bu teklifi kabul etmedi. İşçilerin temel talebi, toplu iş sözleşmesinin derhal hayata geçirilmesi.

Avane Cloud Kitchen işçileri, aylarca maaş almadan çalıştırıldıktan sonra tazminatsız işten çıkarıldı. 270 işçi, gasp edilen maaşlarının faiziyle ödenmesini ve tazminatlarının verilmesini talep ediyor. Ayrıca patronun iflas gerekçesiyle yükümlülüklerden kaçmaya çalıştığını, bunun yargı tarafından soruşturulması gerektiğini ifade ediyor.

İzmir Gaziemir Serbest Bölge’de bulunan Digel Tekstil işçileri, sistematik mobbing ve tacize karşı çalışma koşullarının düzeltilmesi için Teksif Sendikası’nda örgütlenmelerinin ardından işten çıkarıldılar. İşçiler işlerine dönmek, sendikal ve güvenceli çalışabilmek için 17 Ocak’tan bu yana direniyorlar. Alman menşeli firmayı sendika düşmanı tutumundan vazgeçmeye ve işçilerin işe iadesi talebini kabul etmeye çağırان direnişteki Digel Tekstil işçileri, sendikaları ile birlikte uluslararası bir imza ve destek kampanyası başlattı. ●●

İktidarın yıpratma savaşı...

OKTAY BENOL

İktidarın CHP'ye yönelik baskı ve yıldırma operasyonları devam ediyor. CHP'li belediyelere dönük yolsuzluk operasyonları Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne dek ulaştı. Henüz Mansur Yavaş'a dönük bir soruşturma söz konusu değil. Bununla birlikte soruşturma, muhalefetin en güçlü cumhurbaşkanı adayı olarak öne çıkan Ekrem İmamoğlu'nun ardından Mansur Yavaş'ın da olası cumhurbaşkanlığı adaylığının önünü kesecek bir noktaya gidebilir. CHP'nin hem büyük kurultayının hem amiral gemisi sayılabilecek İstanbul il örgütünün kongresinin yargı kışkırtıcılığına alınmış olması bu ihtimali artırıyor. İktidar CHP'ye yönelik bir yargı darbesinin söz konusu olmadığını, bütün bu yasal süreçlerin CHP'nin iç krizinin bir yansıması olduğunu iddia ediyor. Erdoğan'ın deyimiyle hem partide hem belediyelerde CHP'liler birbirlerinin kuyusunu kazıyor. Kale ona göre içeriden çöküyor...

Pratikte olan ise iktidarın bu iddiasının tam tersine işaret ediyor. Ekrem İmamoğlu'nun tutuklandığı 19 Mart'tan bu yana CHP hiç olmadığı kadar kenetlenmiş ve seferber olmuş durumda. Son altı aydır her hafta birkaç miting düzenleyen CHP hem olası bir mutlak butlan kararını geçersizleştirecek olağanüstü genel kurulunu yaptı hem de CHP İstan-



bul il kongresini düzenleyerek kayyum müdahalesine karşı hamlesini gerçekleştirdi. Bunlar CHP'yi yargı kışkırtıcıdan kurtarır mı? Muhtemelen hayır! Bununla birlikte birkaç CHP'li dışında yargı müdahalesine meşruiyet atfeden hiç kimse yok. Sadece geniş muhalefet cenahında değil iktidar saflarında da CHP'ye yönelik yargı müdahalesinin izahı ve savunusu demokratik teamüller içinde giderek güçleşiyor. Kamuoyu yoklamaları da iktidarın değil muhalefetin tezlerinin daha fazla kabul gördüğünü gösteriyor.

CHP'ye yönelik iktidar eliyle yapılanlar her açıdan büyük bir yıpratma savaşı. Hedef belli: Dikensiz gül bahçesi yaratmak! Ve zaman muhtemelen olası seçim tarihine ayarlı olarak ilerliyor. O güne kadar iktidar sandıkta istediği sonucu garanti edebilme adına elinden geleni ardına koymayacak. Bununla birlikte sürecin yıpratıcılığı tek taraflı olarak ilerlemiyor. Ekonomideki maliyet ve dış politikadaki artan bağımlılık bir yana süreç rejim içi yetki ve karar ayrılıklarını da ortaya seriyor. Yüksek Seçim Kurulu (YSK) ve asliye

mahkemeleri arasındaki yetki ve karar ayrılığı bu durumun son örneği oldu. Mahkeme CHP İstanbul ilk kongresinin yapılamayacağı kararını verirken ve polis marifetiyle bu yönde harekete geçilmişken YSK tam tersi bir kararla kongrenin yapılabileceğini açıkladı. Ve kongre mahkemenin aksi yönündeki kararına rağmen YSK'nın dediği şekilde gerçekleşti. YSK verdiği kararla sadece mahkemenin aksi yönünde bir karar vermiş olmadı. Aynı zamanda seçimlerle ilgili yetkinin asliye mahkemelerinde değil kendisinde olduğunu da ilan etmiş oldu.

Kuşkusuz bu gelişmeler dikkate değer ama gereğinden fazla anlam ve önem atfetmemek gerekir. Çünkü değişimin ve dönüşümün anahtarı rejim içi güç dengelerinde ya da burjuva siyasetin rekabetinde bulunmuyor. Günün sonunda belirleyici olan, başta işçi sınıfı ve emekçiler olmak üzere sol muhalefetin örgütlülüğü ve toplumun siyasi demokrasiye sahip çıkma iradesi olacak. İçinde bulunduğumuz antidemokratik ortam, zamanında gerekli emek ittifakı örgütlülüğü sağlanamadığı, birleşik ve kitlesel seferberlik ortaya konulamadığı için oluştu. Emekçiler ve ezilenler için mevcut cendereden sınıf seferberliği dışında bir başka çıkış yok. ●●

Suriye'de düğümlenen süreç

Mecliste yeni yasa-yılı başlıyor. Şimdiye dek çeşitli demokratik kitle örgütü ve STK temsilcilerini, kayıp yakınlarını dinlemiş olan komisyonun olağan koşullarda, gerekli yasal düzenlemelere dair bir hazırlık yapması ve bunu meclisin gündemine taşıması gerekiyor. Bu gerçekleşecek mi göreceğiz. Suriye'deki düğüm, Ankara'daki yolu tıkıyor gibi.

Her ne kadar zaman zaman farklı tel-den çalıyor görünseler de ne Bahçeli'nin ne Erdoğan'ın meselenin kısmen de olsa demokratik bir neticeye hızlıca kavuşturulması yönünde bir arzusu var. Görünürdeki tutum farklarının da, zaman kazanmaya kararlı ortakların iyi polis-kötü polis oyunundan fazlasına delil olduğuna inanmak için sebep yok.

Kürt siyasi hareketi de sorunların ve dolayısıyla çözümlerin esasına yönelmektense etrafında gezinmeye dayalı bu sündürme politikasına kuvvetli bir karşı koyuş geliştiremedi. Meselenin düğümlendiği yer Suriye olmasına rağmen, orada yürümekte olan süreç ile Türkiye içindeki süreci birbirinden ayrı ele alma yaklaşımı öne çıktı. Suriye'de akan zamanın Rojava'nın fiili statüsünü pekiştirme ve ona resmiyet kazandırma yolunda Kürtlerin lehine işlediği ve öyle de işlemeye devam edeceği hesap ediliyordu.

Fakat Erdoğan'ın son ABD ziyaretinde açığa çıkan manzara, bu emperyalist güç ile Tek Adam rejimi arasındaki dönemsel çelişkilerin pekâlâ aşılabileceğini ve sahadaki güçlerin mevcut konumlanışlarına dayanarak ilerletilecek bir politikanın sınırlarının ufukta belirdiğini düşündürüyor. Elbette Kürtler de başından beri bu ihtimalin farkında. Özgüçlerinden başka dayanacakları güç

YİĞİTHAN KAVUKÇU

bulmadığında girilmesinin muhtemel bir çar-pışma uğrağına olabildiğince hazırlıklı girmek istiyorlar. Görünen o ki Trump bölgesinde taşların az çok yerine oturmasını istiyor ve Suriye Kürtleri için de karar anı yaklaşıyor.

Tıpkı "çatışma" durumunda olduğu gibi mevcut "çatışmasızlık" durumunun da bir çözümü müjdelemekten uzak olduğunu görüyoruz.

Rejimin, ulusların kendi kaderini tayin hakkını tanımak bir yana asgari bir demokratikleşmenin gereklerini yerine getirmeye dahi yabancı olan baskıcı karakteri ve Kürt siyasi hareketinin devrimci, kopuşçu bir hat yerine gerek silahla gerek demokratik araçlarla her daim reformist-pazarlıkçı bir yolu yeğliyor oluşu, bu süreci de 50 yıllık savaşın bugüne dek birbirini izleyen sayısız zikzaklarından bir diğeri haline getirirse sürpriz olmaz.

Rejim, ana muhalefet partisini seçime girse de kazanamayacağı hale getirene dek hırpalamak, bunu yaparken de Türk ve Kürt emekçilerin demokrasi talebiyle birleşik bir seferberliğe girişmesinin önünü kapatmak olarak özetlenebilecek yol haritasını takip etmeyi sürdürüyor. Fakat planını tamamına erdirmek için hâlâ zamana ihtiyacı var. Kürt siyasi hareketi de Rojava için zaman kazanmak, tutsak önderliği için daha fazla meşruiyet alanı açmak, çeşitli yasal tavizler elde etmek için çabılıyor, eleştirilerini dile getirse de oyunu bozan taraf olmak istemiyor. Bahçeli'nin meclisteki çıkışıyla başlayan bir yıllık sürecin ilerleyişi bir barışın başlangıcından ziyade yeni çatışmalardan önce verilen bir molanın içinde olup olmadığımızı düşündürüyor. ●●

Rejimin rehin alma politikaları

Bugün cezaevleri yalnızca suç işleyenler-

YAĞIZ ALP DEMİR

tin tutulduğu yerler değil; muhalifleri, kadınları, lgbti+ları ve demokratik haklarına sahip çıkan tüm kesimleri sindirmek için kullanılan birer rehin alma merkezine dönüştürülmüş durumda.

Rejim, infaz yasalarında yaptığı düzenlemelerle kimin içeride kalacağına, kimin dışarı çıkacağına kendi çıkarları doğrultusunda karar veriyor. Bir yanda yolsuzluk yapan, toplumun kaynaklarını semiren yandaşlar dokunulmazlık zırhı ile serbestçe dolaşabilirken ve bu sırada adli suçlulara infaz indirimleri gelirken, diğer yanda temel hakları için mücadele eden öğrenciler, emekçiler, salt mesleğini icra etmeye çalışan gazeteciler, hak savunucuları ve seçilmişler hepimizin gözleri önünde haksız yere cezaevlerine gönderiliyor.

Bugün onlarca hasta tutsak, cezaevlerinde tedavi hakkından mahrum bırakılıyor, yaşam hakkı hiçe sayılıyor. Rejimin bu keyfi tutumu, infaz ertelemelerinin uygulanmaması ve "yatar"ı bitse bile tahliye edilmeme pratikleri, hukukun değil rejimin çıkarlarının işle-tildiğini gösteriyor.

Diğer taraftan, haksız suç isnatları ile veya suç uydurmak suretiyle yargılamaya maruz kalanlar, ceza alsalar dahi hiçbir şekilde yatarı olmayacak suçlar için şafak operasyonları ile cezaevlerine konularak tutsak ediliyor.

Özetle, rejimin kırılganlıkları artarken cezaevleri siyasi tutsaklarla dolup taşıyor. Avrupa Konseyi verilerine göre Türkiye nüfusuna oranla en fazla mahkûm ve tutuklu barındıran ülke (100 bin kişiye 408 mahkûm) konumunda. 2005-2023 arası cezaevi nüfusundaki yüzde

439'luk rekor artış, rejimin toplumsal

muhalefeti hapsederek yıldırma siyasetinin açık göstergesi. Tutsak politikasının temelinde, sindirme ve muhalefeti bastırma amacı yatıyor. Adaletin yerine keyfiliğin, eşitliğin yerine ayrıcalığın, hukukun yerine iktidarın sopasının geçtiği düzlemde bastığımız yer oldukça kaygan.

Benzer şekilde son yıllarda inşa edilen, önceki F tipi cezaevlerinin devamı olarak ağır tecrit ve izolasyonu içerecek şekilde tasarlanan ve halk arasında "kuyu tipi" olarak anılan hapishaneler, mevcut infaz kanunlarına ve uluslararası hukuka aykırı şekilde hücre cezasını olağanlaştırmakta. Varlığı tamamen politik olan bu hapishaneler, tutsakların insan onuruyla bağdaşmayan koşullarda tutulması amacıyla inşa edildi. Bu hapishanelerde; sürekli hücre cezası uygulanması, havalandırma hakkının ihlal edilmesi vb. izolasyonun derinleşmesine yol açan, sosyal ve kültürel hakları gasp eden bir düşman hukuku sistemi işletiliyor. Kuyu tipi hapishaneler mimari yapısı ve infaz rejimiyle bir çifte cezalandırma aracı olarak işlev görmektedir; insanlık dışı ve onur kırıcı muamele yasağını açıkça ihlal etmekte.

Düşüncelerinden, kimliğinden, hak ve eşitlik mücadelesinden ötürü içeride tutulan tüm tutsaklar derhal serbest bırakılmalıdır. Tedavi hakkı engellenen, yaşamı hiçe sayılan hasta tutsaklar bir an önce tahliye edilmelidir. İzolasyon ve işkence merkezleri olan F Tipi ve yüksek güvenlikli hapishaneler kapatılmalı; insanlık dışı tecrit politikalarına son verilmelidir. Siyasi tutsaklara yönelik ayrımcı uygulamalar sona erdirilmelidir. ●●

Gazze abluka altında: emperyalist soykırımın iki yılı

Gazze'ye yönelik soykırımcı saldırının ikinci yılı, emperyalizmin ve onun Siyonist öncüsünün bitmek bilmeyen barbarlığını bir kez daha gözler önüne seriyor. İki yıldır süren aralıksız bombardıman, aç bırakma ve sistematik yıkım Filistin halkının iradesini kıramadı; aksine, tüm ezilen insanlık için bir direniş meşalesi gibi yükselen sarsılmaz bir kararlılık yarattı. Bu, küresel sınıf mücadelesinin kritik bir cephesi; kapitalizmin denetim arzusunun vahşi sömürgeci şiddet olarak nasıl vücut bulduğunun çıplak bir örneği.

Gazze'deki yıkım tahayyül edilemez boyutlarda. Batılı emperyalist güçler tarafından silahlandırılıp desteklenen sömürgeci devlet, bilinçli olarak bir enkaz ve çaresizlik yaratıyor. Okullar, hastaneler, evler -yaşamın bütün dokusu- sistematik biçimde yok edilmekte. Filistin halkı, bu cehennemin ortasında bile acılarının mimarlarıyla alay edercesine direniyor. Onların özgürlük müca-



delesesi, kapitalist sömürüye ve emperyalist tahakküme karşı verilen küresel mücadeleyle doğrudan bağlantılı. Gazze'deki soykırım; savaş, mülksüzleştirme ve kendi kaderini tayin hakkının bastırılmasıyla varlığını sürdüren küresel sistemin doğrudan bir sonucu.

Washington'dan Brüksel'e Batılı güçler, bu vahşetin tarafsız gözlemcileri değil, aktif suç ortaklarıdır. Siyonizme verdikleri siyasi ve askeri destek, ablukadaki rolleri ve propagandaları, sömürgeci projeyi hesap verilebilirlikten koruyor. Demokrasi nutukları atarken bir apartheid rejimini silah-

MAYSAM ABUHİNDİ

landırıyor, insan haklarından bahsederken toplu katliamlara gözlerini yumuyorlar. Bu ikiyüzlülük, sermaye birikimini ve küresel hegemonyasını sürdürmek için önüne çıkan her şeyi yutan emperyalizmin temel özelliği.

Filistin direnişi, tüm farklı biçimleriyle, uluslararası işçi sınıfının ve özgürlük arayışında olan tüm halkların en ulvi ideallerini somutlaştırıyor. Kuşatılmış Gazze sokaklarından işgal altındaki Batı Şeria'ya adalet çağrısı yankılanıyor ve giderek büyüyen uluslararası

dayanışmayla güçleniyor. Bu mücadele sınır tanımıyor! Her işçi ve ezilenin bilmesi gereken bir gerçek var: Filistinlileri bağlayan zincirler, bizleri de esir etmeye çalışan zincirlerdir.

Bu tarihsel dönemeci, burjuva diplomasisinin kısır bakışından değil, devrimci ideolojinin sarsılmaz netliğinden kavramalıyız. Filistin'in kurtuluşu; emperyalizmin çöküşü ve kapitalizmin yıkılışıyla ayrılmaz bir bütündür. Gazze'nin direnci, insan ruhunun bastırılmaz gücünün kanıtıdır; en karanlık anlarda bile devrimin tohumlarının atıldığını gösterir. Filistin için verilen mücadele, sömür-

geci baskı ve kapitalist sömürüyü geride bırakacak bir gelecek içindir. Bu gelecek, enternasyonal sosyalist dayanışmanın ateşiyle şekilleniyor.

Dayanışmanın talepleri açık: İsrail'i her kurumda tecrit edin; insansız hava aracı üreten fabrikaları kapatın; İsrail çıkarına askeri seferberliği yasaklayın; işgalden kâr eden şirketlerin varlıklarına el koyun. Bu konuda tarafsızlık söz konusu olamaz; ya ezilenin yanındasınız ya da ezenin. "İki devlet" yanılsamaları ve kapalı kapılar ardındaki anlaşmalar; ABD, Avrupa ve Körfez'i imparatorluğun aracısı haline getiren kapitalistlere hizmet ediyor. Tek adil sonuç, herkesin eşit haklara sahip olduğu bir Filistin ve mültecilerin yıllardır inkâr edilen geri dönüş hakkının tanınmasıdır. Bu vizyon emperyalistleri korkutuyor; bu yüzden bunu "aşırılık" olarak yaftalıyorlar. Oysa asıl soru şu: Adalet için ayağa kalkmak mı daha aşırı, yoksa Gazze'deki toplu katliamı onaylamak mı? ●●

Fransa'da kemer sıkma uygulamalarına karşı, İtalya'da Filistin'e destek için genel grev



Eylül ayında Fransa, Macron hükümetinin uygulamaya koymayı planladığı yeni kemer sıkma önlemlerine karşı iki hafta boyunca büyük protestolara sahne oldu. 10 Eylül'de binlerce kişi "Her şeyi durduralım" sloganıyla sokaklara döküldü. Paris merkezli protestolar, eski Başbakan François Bayrou tarafından sunulan ve 44 milyar avroya varan kesintiler ve iki resmi tatilin kaldırılmasını öngören 2026 bütçe planına karşı

düzenlendi. Yoğun protestolar sonucunda Başbakan görevden alındı ve yerine, düzenlemeleri sürdüren ancak resmi tatillerin kaldırılmasını iptal eden Sébastien Lecornu getirildi.

18 Eylül'de ülkenin başlıca şehirlerinde tüm sendika konfederasyonlarının çağrısıyla genel grev düzenlendi. Sendikalar, Bayrou'nun önerdiği kemer sıkma kesintilerinin iptalinin yanı sıra emek düşmanı 2023 emeklilik reformunun yü-

rürlükten kaldırılmasını, kamu hizmetlerine daha fazla kaynak ayrılmasını ve vergilerin kaldırılmasını talep ediyor.

Fransa, çoğu Avrupa Birliği ülkesinde olduğu gibi ciddi bir ekonomik kriz içinde. Geçen yılki açık, GSYİH'nin yüzde 5,8'ine ulaştı. Bu, Avrupa Birliği tarafından belirlenen yüzde 3 sınırının neredeyse iki katı. Ulusal borç ise 3,3 trilyon avroyu aşarak GSYİH'nin yaklaşık yüzde 114'üne denk geliyor.

NİSAN DIŞ HABERLER

Ancak her zamanki gibi, hükümetler krizin yükünü işçilere ve yoksullara yüklüyor, sosyal harcamaları ve ücretleri azaltıyor.

Fransa'daki protestolar, kapitalizmin derin ekonomik ve politik kriz ortamında, patronlardan ve çokuluslu şirketlerden yana hükümetlerin halklara dayattığı kemer sıkma uygulamalarına karşı Endonezya ve Nepal'de çıkan isyanlarla aynı dönemde gerçekleşti.

İtalya'da 22 Eylül'de Gazze'deki soykırımı kınamak, Küresel Sumud Filosu'nu desteklemek ve Meloni hükümetinin İsrail ile ilişkilerini keserek Filistin Devleti'ni tanımasını talep etmek için ülke çapında bir grev düzenlendi. Taban Sendikaları Birliği'nin (USB) çağrısını yaptığı greve İtalya'nın büyük bir bölümünde binlerce kişi katıldı. Liman, karayolu taşımacılığı, sağlık ve lojistik işçilerinin katıldığı greve öğrenciler ve öğretmenler de destek verdi. Ülkenin en büyük sendikalarından biri olan İtalya Genel İşçi Sendikası'nın (CGIL) çağrısıyla da 19 Eylül'de Gazze'ye destek için dört saatlik bir grev yapıldı.

miştı. USB'nin aktardığına göre İtalya'nın ana limanları kapatıldı, toplu taşımanın yüzde 90'ı ve demiryolu ulaşımının yüzde 50'si durduruldu. Grevlerle beraber Roma, Bologna ve Napoli gibi kentlerde on binlerin katıldığı kitlesel protestolar düzenlendi.

Filistin'le enternasyonal dayanışmaya damga vuran olaylardan biri de İtalyan liman işçilerinin eylemleri oldu. Gazze'ye giden Küresel Sumud Filosu'nun organizasyonunda yer alan USB, limanları felç etmenin başını çekti. Cenova ve Venedik'teki limanların yanı sıra protestolar Livorno, Trieste, Ancona ve Civitavecchia'daki limanlara da yayıldı. Ravenna'da liman işçileri İsrail'e giden iki konteyneri durdurdu.

Gazze'yle ve Filistin halkıyla dayanışma giderek artan bir güçle yayılıyor; "Nehirden denize özgür Filistin" sesleri çoğalıyor. Küresel emperyalizmin desteklediği Siyonizmin suçlarını durdurmak ve işgalci İsrail Devleti ile ticari, diplomatik ve askeri tüm ilişkilerin kesilmesini talep etmek, dünya halkları için acil bir görev. ●●

Akbelen direnişi ve “işgal yasası”

SERENAY SEVİMLİ



Limak Holding'in iştiraki olan YK Enerji'nin kömür madeni sahasını genişletmek için Akbelen Ormanı'nı talan etmesine karşı İikizköylülerin direnişi 2019'dan beri sürüyor. 24 Temmuz 2025'te yürürlüğe giren 7554 sayılı yasanın hemen ardından ilk hedef zeytinlikler oldu. 15 Eylül sabahı erken saatlerde, kolluk kuvvetleri eşliğinde bölgede zeytin ağaçlarının sökülmesi ve güya taşınması için çalışmalar başlatıldı. Şirket, asker eşliğinde girdiği ormanda köylülerin direnişiyle karşılaşınca yalnızca birkaç ağacı sökebildi ve alandan çekilmek zorunda kaldı.

28 Eylül'de Toprağımızı Veriyoruz Platformu'nun çağrısıyla Muğla'da kitlesel bir miting düzenlendi. Ülkenin dört bir yanından yaşam savunucusunun, derneklerin, STK'ların, siyasi partilerin yer aldığı miting, Gezi Direnişi'nden Sumud Filosu'na dek mücadelelerin selamlanması ile başladı. Mücadelenin Akbelen'le de zeytinliklerle de sınırlı olmadığı; temelden bir yaşam mücadelesi olduğu sıklıkla vurgulananlar arasındaydı.

Ekolojik yıkımın bedeli toplum sağlığı, canlı hayatın yok olması. Yani iklim krizi demek aynı zamanda sağlık krizi de-

mek. Doğaya, insana, hayvana dönük tüm bu saldırıların toplumsal ve siyasal kriz dönemlerinde, rejimlerin otoriterleşmesine paralel geliyor olması da tesadüf değil. Çünkü bu krizlerin göbekten bağlı olduğu; insanları açlığa, doğayı ölüme terk eden tek bir kriz var aslında: kapitalizmin krizi. Kapitalizmin kendisi de diyebiliriz. Bir avuç zenginin kârı uğruna dünya üzerindeki bütün canlılığı yok edebilecek bir sistem bu, aklı da mantığı da bu kadar.

7554 sayılı “işgal yasası” ne amaçlıyor?

“İşgal yasası” olarak da anılan 7554 sayılı kanun, maden ve enerji şirketlerine yeni imtiyazlar tanıyor:

- ÇED raporlarını işlevsiz hale getiriyor.
 - Meslek odalarını ve sivil toplumu süreçlerin dışında bırakıyor, kamu denetiminin önünü kapatıyor.
 - Ruhsat, ihale, üretim faaliyetlerinin denetimine ilişkin yasal düzenlemeleri esnetiyor.
 - “Stratejik ve kritik maden”, “kamu yararına maden” gibi bahanelerle köylerin boşaltılmasının önünü açıyor.
- Kısacası, şirketlere kolaylık sağlamak için ne gerekiyorsa hepsi bu torbada. Yasa da yetmiyor tabii, devletin kasasın-

dan milyonlarca lira aktarılıyor bu şirketlere.

Peki ne pahasına?

Bölge halkının toprakla bağının koparılması; doğanın, tarım alanlarının yok edilmesi pahasına. Öyle ya, bu saydıklarımızın hiçbirisi sermayenin çıkarları kadar “kritik” değil.

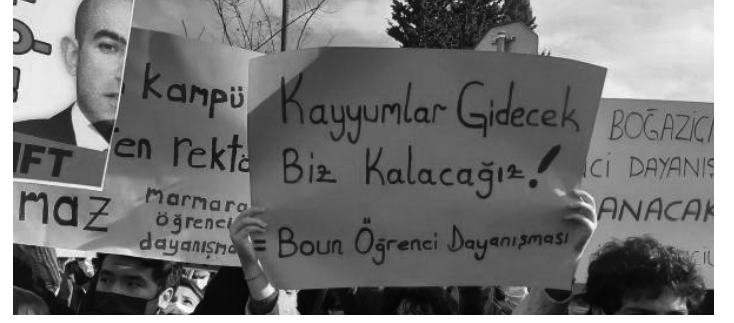
Meclise AKP eli ile sunulan yasa tasarısıyla şimdi Muğla'da 48 köy haritadan silinme tehlikesiyle, 34 bin insan yerinden yurdundan olma tehlikesiyle karşı karşıya. Yasa, şaşırtıcı olmayan biçimde Anayasa'ya da uluslararası sözleşmelere de aykırı. Fakat mevcut yasalar sermayenin lehine bükülebildiği/çığnenebildiği gibi, bu düzenleme de elbette sermayenin ihtiyaçlarını gözetiyor. Tek Adam rejimi; toprağı, suyu, insanı değil, maden sahasını genişletmek isteyen şirketlerin çıkarlarını korumayı tercih ediyor.

Milas'ın Karacahisar köyünden Ayşe Günay'ın dediği gibi, “Üç-beş tane zengin insan maden arayacakmış, bize ne faydası var?” Bu yüzden enerji ve maden tekellerinin kamulaştırılmasını ve hatta kamuya yararı olmayan madencilik faaliyetlerinin durdurulmasını savunuyoruz.

7554 sayılı yasa, köylülerin deyimiyle bir savaş ilanı olan bu “işgal yasası”, bir an evvel iptal edilmeli. İikizköylülerin 9 yıllık mücadelesi kararlılıkla sürerken bizlere düşen, Muğla'daki mitingde bir bir selamlanan mücadeleleri sahiplenmek ve emek eksenli bir programda birleştirmek. Soframıza zeytin gelmeye devam edebilsin, o sofralarda gönül rahatlığı ile buluşabilelim diye...●●

Üniversitelerde yeni döneme girerken kayyum rejimi ve OVP kısılacı

ZIRHLI TREN



Yeni akademik yıla girerken Tek Adam rejiminin üniversitelere yönelik baskıları artıyor. Ekrem İmamoğlu'nun gözaltına alınması ve tutuklanması'nın ardından yükselen, yıllardır benzeri görülmemiş öğrenci seferberliğinin üzerinden aylar geçti ve Tek Adam rejiminin kayyum siyaseti derinleşerek devam ediyor. CHP'li belediyelere düzenlenen operasyonlar, siyasetçilerin tutuklanması ve kampüslerdeki baskılar birbirine paralel ilerliyor. Yıldız Teknik Üniversitesi'nde 11 kulüp kapatıldı ve yerlerine kayyum kulüpler kurulmaya çalışılıyor. Geçtiğimiz dönem 34 kulübün yönetimlerinin görevden alındığı Boğaziçi Üniversitesi'nde yeni kulüpler tüzüğüyle baskı ve denetim artırıldı. ODTÜ, Hacettepe, Boğaziçi, İTÜ, Mimar Sinan ve daha birçok üniversitede yüzlerce öğrenciye soruşturma açıldı. Ege Üniversitesi'nde ise üniversite toplulukları adına stant açmak isteyen 20 öğrenci gözaltına alındı.

Ekonomik krizin faturasını emekçilere ve tüm ezilen kesimlere kesmeye çalışan Mehmet Şimşek'in Orta Vadeli Programı (OVP) da talanına hız kesmeden devam ediyor. Boğaziçi'nde yıllardır ücretsiz olan çamaşırhane hizmeti özelleştirildi, artık öğrencilerden her yıkama için 200 TL talep ediliyor. Hacettepe'de hıfızları sıcak su yok, İstanbul Üniversitesi'nde yemekhane zamlarını protesto eden göçmen öğrenci Nana Babazade bir aydan uzun süredir Geri Gönderme Merkezi'nde işkence görüyor, ölüm tehditleri aldığı ülkesine geri gönderilmekle tehdit ediliyor. Artan ev

kiraları ve yetersiz kapasitedeki yurtlar, KYK burs ve kredilerine zam yapılmamasıyla birleşince öğrencileri okurken çalışmaya ve yoksulluğa mahkûm ediyor.

Tüm bu gelişmeler birbirinden bağımsız değil. Kayyum politikalarıyla siyasal demokrasi baskılanırken OVP ile ekonomik kuşatma derinleşiyor. Bir yandan kayyum siyasetiyle söz ve karar hakkı gasp edilen öğrenciler, öbür yandan OVP ile barınma ve yaşam maliyetleri altında eziliyor, en temel kamusal hizmetlerden mahrum bırakılıyor. Tek Adam rejimi, üniversiteleri kamusal bir alan olmaktan çıkarıp öğrencileri birer müşteri haline getirmeye çalışıyor.

Öğrencileri sessiz ve itaatkâr bir kitleye dönüştürmeye yönelik siyasal ve ekonomik saldırılar katlanarak artıyor. Ancak geçmiş deneyimler gösteriyor ki öğrenciler baskı karşısında geri çekilmiyor, aksine kendi taleplerini yükseltmek ve haklarını savunmak için örgütleniyor. Başta Boğaziçi Üniversitesi olmak üzere Galatasaray, Yıldız Teknik, İTÜ, Mimar Sinan gibi üniversitelerde kurulan Öğrenci Temsilcileri Kurulları (ÖTK), öğrencilere siyasal baskılara ve ekonomik talana karşı taleplerini ortak bir mücadele programı ekseninde yükseltmek ve bu doğrultuda seferber olmak imkânı sağlıyor. Bu ÖTK'ların inşacıları olmak, kalıcılıklarını sağlamak ve öğrencilerin taleplerini ortak bir mücadele programına dönüştürüp kampüslerdeki baskılara ve ekonomik yıkıma karşı birleşik bir seferberliği sürdürmek en temel görevimiz. ●●

Çaresizliğe mahkûm değiliz

OKUR MEKTUBU

Küçük bir fabrikadaysanız örgütlenmek bir hayli zordur. Çalıştığım Demotek tekstil fabrikası da böyle yerlerden biri. Bu tip fabrikalarda işçiler aile olduklarına ikna edilir; sanki fabrika sahipleri onlardan daha zor bir durumdaymış gibi işçilerin omuzlarına sorumluluk yüklenir. Uzun süre manipüle edilerek işçilerin fabrikaya bağlı olmaları sağlanır. Bir yandan da “Biz bir aileyiz,” bir yandan da “Her zaman yeriniz doldurulabilir” fikri empoze edilir. Sonuç olarak, durumlarından memnun olmasalar dahi eyleme geçmekten korkar hale gelmiş bir çalışan topluluğu oluşturulur. Kimsenin kimseye güveni kalmaz, herkeste mecburi bir kabullenme oluşur.

Ara ara bu durumu düzeltmeyi deneyen işçiler tabii ki olur fakat çoğu korkutularak, avutularak ya da ümitsizleştirilerek bastırılmaya çalışılır. İş arkadaşlarına sunduğun birleşip sendikaya üye olma teklifinin, “Bu insanlar burada yıllarını geçirmiş, kaybedebilecekleri şeylerin korkusu kazanacakları haklardan daha ağır basar” diyerek reddedildiği olur. İşte bu, zaman içinde işçilere zorla dayatılmış çaresizliktir. Fakat bu çaresizliğe mahkûm değiliz. Çaresizlikten de, ümitsizlikten de çıkışın yolu, işçilerin güçlerini birleştirip birlikte mücadele etmesinden geçiyor.

Manisa'dan bir tekstil işçisi ●●

Görkem Duru ile Filistin ve Küresel Sumud Filosu üzerine söyleşi

Küresel Sumud Filosu görüşlüsü, İDP Merkez Komite ve İUB-DE Uluslararası Yürütme Kurulu üyesi Görkem Duru ile Filistin mücadelesini, emperyalizmin politikalarını, uluslararası dayanışmayı ve Küresel Sumud Filosu'nu konuştuk. Duru'yla 1 Ekim'de yaptığımız söyleşinin tamamına gazetenisan.net üzerinden ulaşabilirsiniz.

Gazete Nisan: Gazze'de Siyonist devletin soykırımı neredeyse iki yılı geride bıraktı. Son iki yılı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Görkem Duru: Dünya kamuoyunun gözleri önünde iki yıldır bir soykırımı tanık oluyoruz. Siyonist - Nazi devleti İsrail'in kuruluşu Filistin halkının sürgünü, katli ve topraklarının işgali üzerine bina edilmiş durumda. Ancak 7 Ekim 2023'ten bu yana niteliksel olarak daha ağır bir durumla karşı karşıyayız. (...)

Bu iki yıllık süreçte temel belirleyenlerden bir tanesi Filistin halkının onurlu direnişidir. Siyonist devletin hedeflerine ulaşamamasının temel belirleyeni bu. Ve aşırı sağcı Netanyahu hükümeti hedeflerine ulaşamadıkça "en iyi savunma saldırısıdır" düşüncesiyle Gazze üzerindeki katliamlarını artırıyor. Ayrıca tüm bu süreçte Siyonist rejimin krizlerinin derinleşmesine de yol açtı. Kendisini bu krizden çıkarmanın bir yolu olarak da Netanyahu'nun sürekli olarak savaşı genişletmesine; Lübnan, Yemen, Suriye ve İran'a yönelik saldırılar düzenlemesine ve bu yolla iktidarını pekiştirme çabasına tanıklık ettik.

Bugün soykırımın, ablukanın, işgalin ulaştığı boyut karşısında Filistin halkıyla dayanışmanın uluslararası ölçekteki kitleselliği önemli bir etki yaratıyor. Emperyalizmin ve kapitalist hükümetlerin ikiye bölünmüş politikalarına rağmen bu seferberlikler Siyonist devletin kurulduğu günden bu yana ilk defa bu denli izole olmasını sağlıyor.

Gazete Nisan: Uluslararası destek, dayanışma ve görünürlik açısından bu süreç boyunca ne ölçüde mesafe alınabildi?

Görkem Duru: 7 Ekim 2023'ten bu yana birçok ülkede Filistin mücadelesiyle dayanışma için kitlesel seferberliklerde önemli bir yükseliş mevcut ve bu da geçtiğimiz iki yılın belirleyici unsurlarından. İşçi Demokrasisi Partisi (İDP) olarak Türkiye'de biz de bu süreçte birçok kampanyanın içerisinde yer aldık. Bileşeni olduğumuz Filistin Eylem Komitesi birçok kampanyanın örgütlenmesine öncülük etti. Yine İşçilerin

Uluslararası Birliği - Dördüncü Enternasyonal (İUB-DE) olarak uluslararası arenada bu seferberliğin içerisindeyiz.

Ancak tüm bu seferberliklerde, son bir ayı dışarıda bırakırsak, kapitalist devletlerin Siyonist devletle askeri, diplomatik, ticari ilişkilerini kesmesi, İsrail'e tam ambargo uygulanması gibi talepler üzerinden çok ciddi bir mesafe katedilememiştir. Burada da asıl belirleyen kitlesellikle örgütlülük ara-

NİSAN SÖYLEŞİ

Gazete Nisan: "Tanuma" ne anlama geliyor?

Görkem Duru: Asıl mevzu Filistin Devleti'nin tanınması değil, Siyonist devletle tüm ilişkilerin kesilmesi ve tam ambargo uygulanması; kitle hareketinin emperyalizmin ve kapitalist hükümetlerin demokratik gerici taktiklerine karşı uyanık olması gerekliliği.

Evet, tanınma kararları kitle hareketinin basıncı-

bu seferberliklerin bir sonucudur.



sındaki temel çelişki. Yani kitlelerin sokakları doldurması hükümetler üzerinde baskıyı artırsa da onları bir tutum almaya zorlayan kırılmayı örgütlülük yaratabiliyor. İşçi sınıfının, sendikaların örgütlü bir şekilde sokağa çıkabilmesi yani. Örneğin İtalya işçi sınıfının 22 Eylül günü üretimden gelen gücünü kullanarak genel grev gitmesi gibi...

Gazete Nisan: Bugün kitle hareketinin tepkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Görkem Duru: İtalya örneğini tam da bunun için vermiştim aslında. Hem Siyonist devletin soykırım ve ablukasının ulaştığı boyut, hem insani krizin gitgide derinleşmesi hem de Küresel Sumud Filosu'nun Gazze'ye doğru yola çıkışı kitle hareketinde olumlu anlamda bir kırılma yarattı bence. (...) İtalya'da genel grev dışında liman işçileri İsrail'e yük taşıyan gemilerin yüklenmesini engelledi, Brezilya'da petrol işçileri sendikası tankerlerin yola çıkışını durdurdu. Yunanistan'da, İspanya'da yine işçiler Siyonist devlete mal taşınmasının önüne geçti.

Aslında tüm bu seferberlikler son dönemde kapitalist hükümetlerin Siyonist devlet karşısında belli pozisyonlar almasını, kısmi yaptırımlar açıklamasını sağladı. İspanya ve İtalya hükümetlerinin filodaki katılımcıların güvenliğini takip etmek adına birer donanma gemisi göndermek zorunda kalması ya da birçok devletin Filistin Devleti'ni tanıma çağrısı yapması

nın bir sonucu. Ama olayı tanınma kararına sıkıştırılmaya çalışmak da kapitalizmin bir taktiği. Birincisi, tanınma kararıyla birlikte emperyalizm yeniden "iki devletli çözüm" maskaralığına tutunmaya çalışıyor. Keza Trump'ın yeni 21 maddelik Gazze planını da bu zaviyeden ele almak gerekli. Emperyalizm Oslo Anlaşmaları'nın da gerisinde bir "iki devletli çözüm" önerisini gündemde tutmaya çalışıyor. Oslo'nun da gerisinde diyorum çünkü açıktan Filistin halkının kendisini savunma hakkını elinden alan ve Filistinsiz Filistin hükümeti öneren bir plan bu.

Tam da bu nedenle demokratik gerici bir taktik olduğunu düşünüyorum tanıma kararlarının. Kitle hareketinin radikalleşmesi hükümetleri bir şey yapmaya zorluyor, aksi takdirde bu seferberliklerin kendi hükümetlerine de dönmesi korkusunu taşıyorlar. (...) Siyonizme dedikleri de özetle şu aslında: "Soykırım ve ablukanın ulaştığı boyut bizi de zor duruma sokuyor. Bırak dur, geri çekil, kontrolü kaybetmeyelim, kitle hareketini 'iki devletli çözüm' önerileriyle dizginleyelim, zaten senin varlığın işgalin devam etmesinin garantörü olacak."

Bu yüzden konunun Filistin devletinin tanınması değil, Siyonist devletin yıkılması olduğu gerçeğiyle hareket etmeliyiz.

Gazete Nisan: Filonun bu mücadeledeki yeri/anlamı nedir? Nasıl örgütlendi? Neyi amaçlıyor?

Görkem Duru: Sondan başlayacak olursak, Küresel Sumud Filosu'nun Gazze'ye ulaşıp ulaşamayacağından, Siyonist devletin filoya nasıl yaklaşacağından bağımsız olarak, ben filonun bu mücadelenin ilerletilmesindeki yerinin oldukça önemli olduğunu ve tamamlanmış bilançosunun da olumlu olduğunu düşünüyorum.

Mayıs ve haziran aylarında da uluslararası kampanyalar örgütlenmişti. Özgürlük Filosu, Küresel Gazze Yürüyüşü, Magrib Sumud Konvoyu, yine Güneydoğu Asya'da örgütlenen Sumud Nusantara... Bu deneyimlerin ışığında bu organizasyonlar bir koalisyonla Küresel Sumud Filosu'nu örgütledi. Bu bakımdan oldukça büyük ve zorlu bir organizasyon. Hem hükümetlerin baskısına, hem Siyonizmin tehditlerine hem de bazen olumsuz hava koşullarına göğüs germeniz gerekiyor.

Böylesi önemli bir uluslararası kampanyanın örgütlenmeye başlamasıyla birlikte biz de hem İDP hem de İUB-DE olarak bu sürecin parçası olduk. Arjantin kardeş partimiz Sosyalist Sol'un ulusal milletvekili yoldaşımız Juan Carlos Giordano ve yine Sosyalist Sol'un önderliğinden Ezequiel Peressini yoldaşımız Barcelona'dan kalkan gemilerde yerlerini aldılar. Bense gemilerde yer alamam da 20 gün Tunus'ta kalarak yereldeki organizasyona destek oldum, gemilerin hazırlık sürecine ve insani yardım malzemelerinin gemilere yüklenmesine katkı sundum. Böylesi bir kampanyanın parçası olmak üçümüz için de bir onur kaynağı.

Ama meselenin bir diğer boyutu, herkesin gemilerde olamayacağı gerçeğinden hareketle karadan filonun desteklenmesi, mücadelenin büyütülmesi. Hepimizin aynı gemide olduğu düşüncesiyle. Şu ana kadar kitle hareketinin bu sınavda önemli adımlar attığını görüyoruz. Şimdi izlememiz gereken Siyonist devletin filoya karşı nasıl bir reaksiyon vereceği. Ve bunun karşısında, yani olası bir saldırı, engelleme girişimi karşısında, Küresel Sumud Filosu'yla dayanışma, ablukayı yıkmaya, soykırımı sona erdirmeye, Siyonist devletle tüm ilişkilerin kesilmesi ve tam ambargo uygulanması talepleriyle seferberlikleri büyütmemiz gerekiyor. Devamındaysa nehirden denize özgür bir Filistin inşa olana dek bu mücadeleyi nasıl daha da ileriye taşıyacağımızı hep birlikte konuşmalıyız. ●●

Patriyarka ve rejim el ele

KADIN DAYANIŞMASI

AKP iktidarı yıllardır kadınların ve lgbti+ların yaşamlarına doğrudan müdahale eden politikalarıyla da iktidarını sürdürüyor. Bugün Türkiye'de cinsiyet eşitsizliği yalnızca toplumsal bir sorun değil, doğrudan devlet politikalarıyla beslenen, kurumsallaştırılan bir gerçeklik haline gelmiş durumda.

Kadınların kazanılmış hakları birer birer gasp edilirken, iktidar cephesinden yükselen "aile" vurgusu, kadınları yalnızca anneliğe ve ev içi emeğe hapseden bir ideolojik saldırının parçası. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararı bunun en somut örneğiydi: Kadına yönelik şiddeti önleme yükümlülüğünden geri adım atmak, erkek şiddetini fiilen korumak anlamına geliyor. Lgbti+lara yönelik nefret dili ise artık devletin resmi söylemine dönüşmüş durumda. Onur Yürüyüşleri yıllardır polis şiddetiyle yasaklanıyor, lgbti+ hareketi hedef gösteriliyor, bireylerin yaşam hakkı tehdit ediliyor.

Altı kadının bir araya gelerek oluşturduğu müzik ve dans grubu olan Manifest'in son zamanlarda yaşadıkları, bu tabloyu bir kez daha gözler önüne serdi. İstanbul'daki bir konserlerinde sergiledikleri performans, iktidarın ve yargının radarına girdi. "Teşhircilik" ve "hayasızca hareketler" gibi muğlak suçlamalarla soruşturma başlatıldı. Grup üyelerine yurtdışı yasağı konuldu, konser turneleri iptal edildi, görüntülere erişim engeli getirildi. Manifest'e yönelik saldırılar, kadınlara ve lgbti+lara yönelen baskıların yalnızca bir parçası. Bugün yasaklanan bir konser, yarın susturulmak istenen bir kadın örgütü, ertesi gün kriminalize edilen bir grev olabilir. Çünkü bu saldırılar aynı kökten besleniyor: patriyarkal kapitalist düzen.

Rejimin gündemi, bizim gündemimiz

Mevcut rejim, kadınlara ve lgbti+lara yönelik saldırıları, baskıyı gündeme almak yerine baskı ve şiddet alanlarının genişletilmesi konusunda pek çok girişimde bulunuyor. Öyle ki ilan edilen "Aile Yılı" kapsamında Cumhurbaşkanı kararı ile yürürlüğe giren düzenlemede "Evlenecek Gençlerin Desteklenmesi Projesi" Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından hayata geçirildi. Proje; yeni evlenecek gençlerin ekonomik, psikolojik ve sosyal desteklerle evliliklerini "daha sağlam" temeller üzerine kurmalarını ve gençlerin evliliğe teşvik edilmesini amaçlıyor. İktidarın gündemi hane içindeki şiddet oranları, kadına yönelik şiddeti önlemeye yönelik girişimlerde bulunmak değil, "hane içinde olan hane içinde kalsın" temennisi ile kadına yönelik şiddeti aile içinde meşrulaştırmak.

Bugün hâlâ bir erkek, hakkında 3 kere uzaklaştırma kararı verilmiş olmasına rağmen, boşanmış olduğu kadını, bir poşet içine koyduğu pompalı tüfek ile elini kolunu sallaya sallaya güpegündüz hastane koridorunda katledebiliyor. Kadına yönelik şiddet ve buna bağlı olarak gerçekleşen kadın cinayetleri önlenemez. Bu durum sadece kanunların yetersizliği ile açıklanamaz, idari ve adli birimler dahil olmak üzere her türlü mekanizmanın kadına yönelik şiddet ile mücadele konusunda etkin kullanılması şart. Ancak iktidar, kendi çıkarları ile ters düştüğü için bu mekanizmaların işletilmesini pek de istemiyor. Çünkü kadınların özgürleşmesi, görünür olması erkek egemen anlayışı aşındıracağı için mevcut rejim de kadınları destekleyecek herhangi bir girişimde bulunmaktan uzak durmak zorunda. Kapitalist patriyarka, ucuz kadın emeğine dayanıyor. Ev içi görünmeyen emek, kadınların düşük ücretli işlere sıkıştırılması ve güvencesizleştirilmesi, sermayenin çıkarlarıyla doğrudan bağlantılı. İktidarın "aileyi koruma" bahanesiyle kadınları eve kapatmaya çalışması, aslında sermayeye daha ucuz işgücü ve daha fazla denetim sağlamaktan başka bir şey değil. Bu nedenle kadına yönelik her türlü şiddet politiktir!